

Vesper

Naantalin, Rymättylän ja Merimaskun seurakuntalehti

nro 3 / 11.10.2023

Naantalin
seurakuntayhtymä

*Iloa ja valoa
syksyysi!*

Pyhiinvaellukselle
Rymättylästä
Espanjaan
s. 3 - 4

Hösthälsning
s. 5

Lux Gratiae
s. 5

Syksyinen tervehdys Vesperin lukijoille!

Eri pituisten ja muotoisten pyhiinvaellusten suosio kasvaa. Suomessakin on perustettu lukuisia muutaman kilometrin pituisia paikallisreittejä, kuten Jaakon polku Rymättylässä, josta saamme lukea lisää tästä lehdestä. Savonlinnasta Norjan länsirannikon Trondheimiin johtava Pyhän Olavin reitti on puolestaan pituudeltaan 1200 kilometriä.

Monet vaeltajat tapaavat sanoa, että lähtökohta pyhiinvaellukselle ei ole mitenkään uskonnollinen. Kun vaelsin Portugalista Espanjan Santiago de Compostelaan Pyhän Jaakobin reittiä, El Caminoa, ei minunkaan vaellustani motivoinut pääsy lähelle Jeesuksen opetuslapsi Jaakob vanhemman luita hänen perimätiedon mukaiseen hautakirkkoonsa.

Pyhiinvaelluksen lähtökohta on vaellus pyhiin, pyhille paikoille kulkeminen. Pyhiinvaellus on jotain muuta kuin hölkkä purulenkillä. Keskiajalla taikauskoisuus ja kristillinen usko elivät sulassa sovussa kes-

kenään. Uskottiin, että lähellä pyhää paikkaa tai esinettä tapahtuu ihmeitä. Tänään pyhiinvaellukseen niveltäytyy irtiotto arjesta, luonto, taide, kulttuuri, yksinkertaisuus, henkisyys ja hiljaisuus.

Mutta mikä tekee pyhiinvaelluksesta pyhää? Pyhä on salaista ja käsittämätöntä. Se on jotain, jota ei voi eikä pidä ylittää, jotain, mitä ei selitetä.

Tästä Vesperin syysnumerosta saamme lukea rymättyläläisen Kaija Heikkisen kokemuksia pyhiinvaelluksesta.

Oman pyhän kokemukseni sain Santiago de Compostelan reitillä, ikään kuin haudan takaa. Eräs ryhmämme jäsenistä ei saanut majoituspaikassamme unta, koska siellä kuorsattiin raskaasti. Siksi tämä kokenut vaeltaja lähti varhain aamulla kohti seuraavaa majapaikkaamme.

Jo iltapäivällä hän saapui perille, lähetti viestin ryhmänjohtajallemme ja lähti par-

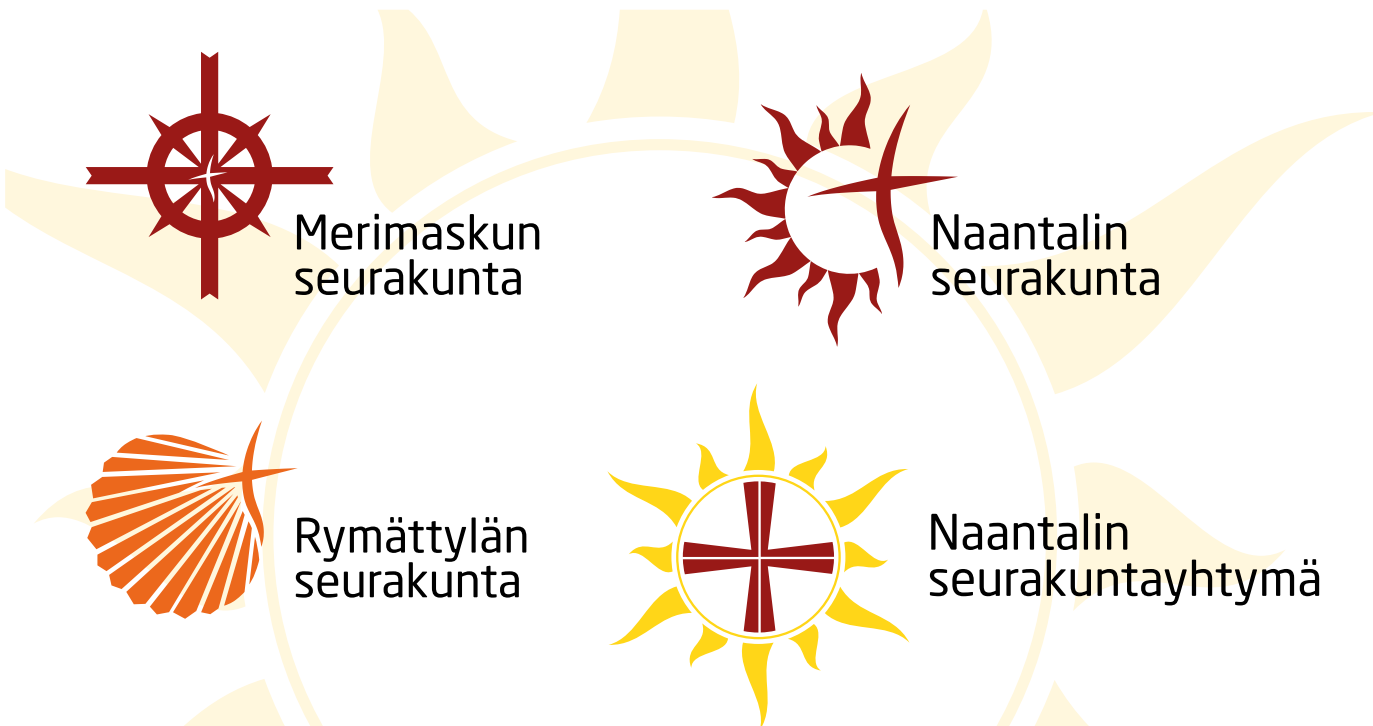
turiin. Liikennevalot olivat rikki ja tapahtui onnettomuus. Vaeltaja jäi suojatiellä auton alle ja hänet vietiin sairaalaan. Yöllä sairaalasta soitettiin, että mies oli kuollut.

Tietoliikenneyhteydet eivät Portugalissa toimineet ajantasaisesti. Miehen ryhmällemme lähettämä viesti tuli perille vasta seuraavana päivänä. Kännykästä kuului ääni: "Olen perillä. Täällä on tilaa kaikille". Moni ryhmän jäsenistä, ehkä hyvin epäreilvä suhteessaan tuonpuoleiseen, nielaisi.

Pyhyyttä ei hallinnoida. Pyhä tulee vastaan. On jotain, joka vain on.

Toivotan kaikille Vesperin lukijoille oikein hyvää syksyä tällä kertaa Kustavin ja Tavassalon vt. kirkkoherran olomuodossa. Rymättylän kirkkoherran tehtäviin palaan syyskuussa 2024. ■

Petri Sirén

Simpukka, kattoratsastaja ja kaksi aurinkoa – logot uudistuivat

Naantalin alueen seurakuntien sekä seurakuntayhtymän logo-uudistus on saatu päätökseen Merimaskun, Rymättylän ja yhtymän logojen käyttöönoton myötä. Naantalin seurakunnan vastaava logouudistus toteutettiin pari vuotta sitten. Yhdistävä tekijä logoissa on risti, mutta keskiössä on jokaiselle seurakun-

nalle ominainen symboli. Merimaskun logossa on kirkon kattoratsastajasta tuttu kuvio. Rymättylän logossa on simpukka Pyhän Jaakobin innoittamana. Naantalin logoa kutsutaan Aurinkoristiksi. Naantalin seurakuntayhtymän logossa puolestaan on auringon keskellä keskiaikaisista kirkkoista tuttu vihkiristi.

Naantalin kirkon hautausmaalla paljastettiin kesäkuussa kahden naantalilaisen Mannerheim-ristin ritarin, Ilmari Honkasen ja Paavo Nuotion, kunniaksi muistokivi. Kivi on Naantalin Sotaveteraanit ry:n, Naantalin kaupungin ja Naantalin seurakuntayhtymän yhteishanke. Paikalla paljastustilaisuudessa oli seurakunnan ja seurakuntayhtymän edustuksen lisäksi mm. kaupunginjohtaja Laura Leppänen sekä Porin prikaatin komentaja prikaatikenraali Vesa Valtonen. Muistokiven on veistänyt mynämäkeläinen Rouhaisen Kivi.

Kuva seurakuntapuutarhuri Henri Leino.

VESPER – perustettu vuonna 2004

Naantalin ev.lut. seurakuntien lehti
Toimitus
Piispantie 2, 21100 Naantali

Päätoimittaja
Jani Kairavuo
puh. 040 1308310
jani.kairavuo@evl.fi

Vastaava toimittaja
Merttu-Mari Huoponen
puh. 040 130 8359
merttu-mari.huoponen@evl.fi

Julkaisija
TURUN
SEUTUSANOMAT
Taitto
KOTIMAA

Paino
Suomalainen Lehtipaino Oy
Jakelu
Posti Oy
Jakeluhäiriöt
mika.leinonen@turun-seutusanomati.fi

Levikki 9 500 kpl
Seuraava Vesper ilmestyy 22.11.2023
Kannen kuva:
Riikka Hietanen

ISSN: 1795.2336

Seikkailu odottaa Kaija Heikkistä (vas.) ja ystäväänsä Hannelea.

"Buen Camino!"

"Nouskaamme vuorelle korkeimmalle, kun päivä Herran lähestyy. Hän meitä ohjaa kulkemaan tiellensä suuntaan oikeaan". Tämän virren 515 rytmittämänä vaelsin pyhiinvaelluspolkua Espanjassa.

Monen haaveena on kävellä pyhiinvaeltajien reitti, Camino de Santiago, apostoli Jaakobin haudalle Santiago de Compostelaan. Niin oli minunkin.

Matka toteutui huhtikuussa 2023, kun ystäväni **Hannele** lupasi lähteä seuraksi. Hän oli tehnyt ensimmäisen caminonsa 9 vuotta aiemmin jäädessään eläkkeelle. Nyt olemme vanhempia, 72 v. ja 75 v., mutta mieli on kuin nuorella tytöllä, joten tuumasta toimeen.

Pohdiskelun jälkeen päädyimme Portugalin reittiin ja siellä harvinaisemmalle "Spiritual"-lenkille. Portugalin puolella olevasta Valencan kaupungista olisi matkaa Santiago de Compostelaan Espanjaan n. 100 km. Tämä matka vaaditaan pyhiinvaeltajille annet-

tavaan todistukseen, jota varten oli etukäteen tilattu Pyhiinvaeltajan passi matkan varrelta kerättäviä leimoja varten.

Oma matkani alkoi jumalanpalveluksella sunnuntaiaamuna 16.4. Rymättylän Pyhän Jaakobin kirkossa. Reput oli huolella pakattu. Painoa kertyi noin 8 kiloa. Lisäksi oli mukana juomapullot ja eväät.

Unelma toteutuu

Perillä Valencassa lämpömittari näytti 26 astetta. Maasto oli alkumatkasta mäkinen ja reppu tuntui painavalta.

Päästyämme kaupungin ulkopuolelle reitti kulki metsäistä polkua. Linnut lauloivat, luonto oli vihreää ja polku helppo kulkea. Mieli oli kiitollinen. Tästä olimme unelmoineet.

Ensimmäisen päivän kävelymatkaksi olimme viisaasti suunnitelleet vain noin 13 km. Jalat tuntuivat päivän päätteeksi jäykiltä ja kankeilta, mutta rakkoja ei kummallakaan ollut.

Paikallisten avulla eteenpäin

Alku vaikutti siis lupaavalta ja seuraavana aamuna lähdimme reippaasti "simpukka-jahtiin". Camino oli merkitty pylväisiin, talojen seiniin ja välillä vain katuun joko keltaisilla simpukoilla tai nuolilla.

Illan suussa kävi ilmi, että pyhiinvaeltajien yleinen yöpaikka "albergue" oli täynnä ja seuraavaan majapaikkaan olisi matkaa 2,5 km. Ei auttanut kuin jatkaa matkaa.

Kolmen kilometrin vaelluksen jälkeen tajusimme olevamme väärällä polulla. Erään tienvarsikahvilan omistajapariskunta näytti majapaikan siintävän kaukana mäen rinteellä tien toisella puolen.

Kahvilan emäntä sääli meitä, nappasi auton avaimet ja vei meidät perille. Kiitimme ja siunasimme häntä.

Ihmettelimme paikallisten ihmisten avuliaisuutta. Vaikka meillä ei ollut kunnolla yhteistä kieltä, he olivat valmiita auttamaan.

Ilmeisesti katalisissa maissa pyhiinvaeltajia arvostetaan.

Krusifiksit tienviittoina

Suuret krusifiksit viitoittivat tietämme, kun polkumme nousi ylöspäin läpi pienen idyllisen kylän. Niitä katsellessa tuli ajateltua entisajan pyhiinvaeltajia. Monella on varmasti ollut hyvinkin raskas henkinen taakka harhteillaan.

Armenteiran luostarin iltamessussa nunnien kaunis laulu hiljensi mielen. Meidät vaeltajat siunattiin ja saimme kauliin leiman passiimme.

Tässä vaiheessa minullakin oli jo rakot molemmissa kantapäissä. Hannelella oli yhteensä yhdeksän rakkolaastaria olkapäistä varpaisiin. Nauroimme illalla väsyneinä niin, että uni ei meinannut tulla. Mutta ei valitettua.

Simpukkasymbolin alkuperä selviää

Polku jatkui luostarin kupeesta alas seuraten pientä vuoripuroa. Jossain vaiheessa alkoi sataa ja puimme sadeviitat päällemme. Kuin kaksi yksitytyräistä kamelia vaelsimme sateessa peltojen poikki kulkevaa polkua.

Erään kylän kohdalla käännyimme väärään suuntaan. Kuin taivaallisenä apuna ohikulkeva autoilija pysähtyi ja käännutti meidät takaisin oikealle polulle, ja niin lopulta 25 kilometrin vaelluksen jälkeen saavuimme merenrannalle Vilanova de Arousan kaupunkiin.

Sieltä lähdimme merimatkalle, joka seurasi apostoli Jaakobin ruumista kuljettanutta reittiä. Padronin kaupungissa Jaakobilta pyhitetyn kirkon alttarin alla oli yhä näkyvissä kivipaasi, johon apostolin ruumista kuljettanut vene oli aikoinaan kiinnittynyt.

Erään tarinan mukaan apostoli Jaakobin ruumis oli perille saavuttaessa simpukoiden peitossa. Tästä periytyy pyhiinvaellusreittein symboli, kampasimpukka.

Kiitollisina perillä

Pikkuhiljaa vaeltajia alkoi näkyä aiempaa enemmän, sillä olimme palanneet takaisin yleisemmälle reitille. "Buen Camino" – "Hyvää vaellusta" -toivotukset kaikuivat ohikulkeijoiden suusta.

Innolla olimme liikkeellä: vaelluksen päätepiste hämmötti jo. Ihailen seurassimme leginsseissään ohi pyyhälväviä nuoria vaeltajia. Heitä ei näyttänyt reppu paljon haittaavan.

Lopulta Santiago de Compostelan kaupunki pilkkotti pilvien lomasta. Sinne pääsemiseksi piti kuitenkin vielä laskeutua alas laaksoon ja aloittaa kiipeäminen uudelleen.

Hikisen viimeisen päivän ja 25 kilometrin vaelluksen jälkeen saavuimme Santiago de Compostelan katedraalin aukiolle. Siellä oli vastassa todellinen kansojen kokoontuminen, kun eri reittejä vaeltaneet pyhiinvaeltajat päätyivät samalle aukiolle.

Olimme helpottuneita, kiitollisia ja vähän liikuttuneitakin.

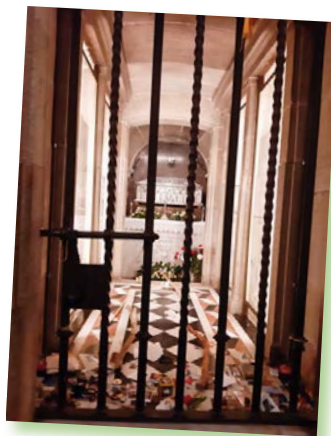
Simpukkaopaste pyhiinvaeltajia varten.

Kirkko matkan varrella.

Krusifiksit viitoittavat tietä.

Pyhän Jaakobin hauta Santiago de Compostelan katedraalissa.

Jatkuu →

Rukousta omasta ja läheisten puolesta

Pyhiinvaeltajien todistuksen saamiseksi piti näyttää passi, johon oli reitin varrelta ke-

rätty leimoja vähintään kaksi päivässä. Todistukseen kirjoitettiin latinalainen nimi, *Catharinam Heikkinen*.

Ennen pyhiinvaeltajille tarkoitettua messua

kävimme apostoli Jaakobin haudalla ja hiljennyimme hetken hänen arkunsa äärellä.

Jätin kotoa Rymättylästä kantamani pienen kiven haudalle. Siinä oli mukana rukous perheenjäsentemme puolesta ja taisi olla vähän omiakin huolia, joiden toivoin jäävän apostoli Jaakobin jalkojen juurelle.

Santiago de Compostelan katedraali oli aivan täynnä. Saimme yhden istumapaikan, jota vuorottelimme. Emme ymmärtäneet saarnaa, mutta pappi puhui lempeällä äänellä hiukan jutustelevaan tyyliin. Mies-sämme rukoilimme ja kiitimme omalla kielellämme.

Olimme jaksaneet loppuun saakka. Kävelyä kertyi 120 kilometriä, vaikka kuljimmekin yhden pätkän taksilla ja yhden veneellä.

Ostin muistoksi pienen simpukan. Sen ripustan ranneketjuuni seuraavan lapsenlapseni syntymän kunniaksi. Häntäkin olin muistanut vaeltaessani.

Vaellus kuin kristityn elämä

Paluumatka vaelluksemme alkupisteeseen Valenciaan kesti bussilla vain pari tuntia. Me olimme kävelleet saman matkan seitsemässä päivässä.

Bussin ikkunasta näimme vilauksen kahdesta vaeltajasta. Hymy nousi huulille. Eipä bussissa ollessa tule ajatelleeksi, että metsässä kulkee satoja pyhiinvaeltajia raskas reppu selässään.

Kotona saunamökin seinässä loistaa keltainen simpukka muistuttamassa oikeasta tiestä.

Meitä vaeltajia varten oli valjastettu enkelivartio erilaisiksi ihmisiksi naamioituneina.

Vieläkin hymyilyttää pari vanhempaa miestä, jotka vaivautuivat pysäyttämään autonsa ja kääntymään meidät takaisin oikealle polulle.

Vaellus on hyvä kuvaus kristityn elämästä. Juuri kun tuntuu, ettei millään jaksata eteenpäin, löytyy levähdyspaikka, tai polku muuttuu alamäeksi. Meille ei anneta enempää taakkaa kuin minkä jaksamme kantaa. ■

Teksti ja kuvat
Kaija Heikkinen
Rymättylä

Pyhän Jaakobin pyhiinvaellusreitti (esp. Camino de Santiago)

- Yksi Euroopan vanhimmista ja merkittävimmistä pyhiinvaellusreiteistä Pohjois-Espanjassa.
- Ensimmäiset maininnat 1100-luvulta.
- Koostuu pääreittien lisäksi useasta pienemmästä reitistä.
- Kaikki reitit johtavat Santiago de Compostelan katedraaliin, jossa sijaitsee Pyhän Jaakobin (Santiago) hauta.
- Tunnetuin reitti on 800 kilometriä pitkä ja Ranskan puolelta alkava Camino Francés. Se kuuluu Unescon maailmanperintöluetteloon.
- Camino de Santiago houkuttelee vuosittain satojatuhansia pyhiinvaeltajia eri puolilta maailmaa.
- Reitti yhdistää historian, uskonnon, kulttuurin ja luonnon yhdeksi matkaksi.

Uusia työntekijöitä Naantalın seurakunnassa

Olen Päivi Sillanpää ja aloitin elokuun alussa työni Naantalın seurakunnan johtavana kasvatuksen viranhaltijana.

Johdan seurakunnan kasvatustyötä ja kasvatuksen tiimiä, johon kuuluvat seurakunnan nuorisotyönohjaajat ja lastenohjaajat. Seurakunnan kasvatustyöhön taas kuuluvat varhaiskasvatus- ja perhetyö sekä rippikoulu- ja nuorisotyö.

”Sallikaa lasten tulla luokseni”

Kirkon varhaiskasvatuksen perustana ovat Jeesuksen sanat: ”Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä”.

Tämä on tärkeä ohje kaikkeen kasvatustyöhön. Jokapäiväiseen työhöni kuuluu tuon jälkimmäisen osan mukainen pohtiminen ja työn kehittäminen siten, että asenteemme, sanamme, toimintamme ja tilamme voisivat olla yhä esteettömpinä.

Toinen kasvatustyön perusta on Jeesuksen tapa olla lasten kanssa. Hän otti lapsia syliinsä ja siunasi heitä. Lapset ja nuoret koittavat eri tavoin rakentaa yhteyttä meihin aikuisiin. Heillä on hyväksyvän katseen nälkä.

Meiltä aikuisilta lapsen kohtaaminen, kuulukuksi ja nähdyksi tuleminen kokemus vaatii pysähtymistä. Lapsen aika on nyt. Se ei ole hetken päästä tai huomenna. Tärkeintä, mitä voimme toisillemme antaa, onkin juuri aika ja siunaus.

Vanhemmuiden tukeminen on myös perustyötämme.

Kasvatustyöllä rakennamme yhteiskuntaa

Lasten ja nuorten kanssa työskentely on maailman tärkein asia.

Kun teemme kasvatustyötä, rakennamme samanaikaisesti Naantalın seurakuntaa, Naantalın kaupunkia, suomalaista yhteiskuntaa ja laajasti ajatellen koko maailmaa. Tämän ja yksittäisen ihmisen kannalta

onkin oleellista se, mitä lapsi ja nuori oppii itsestään kotona, varhaiskasvatuksessa, koulussa, seurakunnassa ja harrastuksissa.

Kukaan ei saa jäädä ulkopuolelle

Meidän tulee toimia ja viestiä siten, että jokainen voi tuntea kuuluvansa joukkoon. On pidettävä huolta siitä, että emme jätä sanoittamisillamme, toiminnallamme tai asenteillamme ketään ulkopuolelle.

Me aikuisetkin tarvitsemme toistemme hyväksyvää katsetta ja nähdyksi ja kuulluksi tuleminen kokemuksesta. Yksi lempitehtävistäni onkin olla konkreettisesti pitämässä kirkon ovea auki ja toivottava ihmisiä tervetulleeksi kirkkoon.

Kasvattaminen ja rakastaminen ovat aktiivista toimintaa

Olen rauhallinen, rohkea ja rento rakkauten ammattilainen.

Toivoisin olevani ihminen, jonka kohtaamisen jälkeen voisi jatkaa matkaansa vähän kevyemmin kantamuksin ja sellaisella mielellä, että on tullut kohdatuksi.

Olen, ja me kaikki olemme, täällä maailmassa rakastaaksemme, emme tuomitaksemme. Kasvattaminen ja rakastaminen tarkoittavat minulle aktiivista toimintaa, auttamista ja tukemista tässä ja nyt. ■

Olen Riina Rautakoski, syntynäni espoolainen, mutta olen asunut perheeni kanssa Naantalissa vuodesta 2007. Toimin nyt toistaiseksi kanttori Elisa Murto-perän sijaisena Naantalın seurakunnassa ja vastaan muskareista ja lapsikuoro Laaksonlapsista.

Kasvoin perheessä, jossa soi ja soitettiin aina klassista musiikkia ja kirkkomusiikkia. Sitten pianonsoiton ohella aloitin kanteleopinnot sekä kuoroharrastuksen isäni Tauno Satomaan johtamassa Candomino-kuorossa. Kirkkomusiikin maisteriksi valmistuin vuonna 2006.

Olen kanttorin töiden lisäksi opettanut piano-oppilaita mm. Naantalın musiikkiopistossa ja Naantalın opistossa sekä toiminut Naantalın musiikkiopiston Merimas-kun toimipisteen varhaisiän musiikkikasvatuksen tuntiopettajana.

Harrastan liikuntaa ja tykkään lukea ja kuunnella kirjoja. Liikun ja urheilen mieluiten ulkona luonnon keskellä. Luonto on minulle hyvin tärkeä! ■

”Jaakon polku” Citynomadi-sovelluksessa

Kesällä 2023 Rymättylän kirkonkylään valmistui noin kolmen kilometrin pituinen pyhiinvaellusreitti. Kirkkoherra Petri Sirén sai idean pyhiinvaelluspolun rakentamisesta ja pian kolmihenkinen työryhmä oli jo kasassa: kirkkoherra Sirén, arkeologi Heini Kirjavainen sekä hum.kand. Emma Lähtenmäki. Polun avajaisia vietettiin Jaakonmarkkinoiden yhteydessä 22. heinäkuuta.

Rymättylän pyhiinvaelluspolun innoittajana toimivat ympäri Suomea rakennetut pyhiinvaellusreitit, jotka toimivat Citynomadi-alustalla. Citynomadin mobiilisovelluksen avulla pyhiinvaeltaja voi seurata digitaalista karttaa, lukea tekstejä, kuunnella äänit-

teitä sekä katsella kuvia ja videoita reitillä kulkiessaan.

Rymättylän pyhiinvaelluspolku sai nimekseen ”Jaakon polku”, Rymättylän kirkon suojeluspyhimyksen, Pyhän Jaakob vanhemman mukaan. Jaakon polku rakennettiin niin paikallisia kuin matkailijoitakin silmällä pitäen. Vaeltaja voi perinteiseen tapaan hiljentyä kulkiessaan saaristoluonnon ympäröimää pyhiinvaelluspolkua, mutta toisaalta reitillä voi myös tutustua paikalliseen historiaan. Polku alkaa Rymättylän kirkon pääoven vieriseltä postilaatikolta, josta löytyy ohjeet mobiilisovelluksen lataamiseen sekä halukkaalle paperinen kartta ja opastustekstit. ■

VAPAAEHTOISET KERTOVAT – ”KIITOS, KUN KÄVIT!”

Hei! Olen Hanna Heikkerö ja olen mukana seurakunnan ystävätoiminnassa vapaaehtoisena ystävänä. Eläkkeelle jäätyäni ja vanhempien kuoltua muutama vuosi sitten mietin, mitä tekisin vapaa-ajallani. Ajattelin, että voisin alkaa ystäväksi jollekin yksinäiselle ja ruveta käymään hänen luonaan.

Kerroin seurakunnan diakoniatyöntekijälle ajatuksistani ja, että olen tehnyt hoitotyötä koko elämäni. Minut otettiin lämpimästi vastaan ja sainkin aloittaa tehtävässä lähes saman tien.

Olen ollut hyvin kiitollinen tästä arvokkaasta tehtävästä. Joka kerta on iloinen

mieli, kun menen käymään ystäväni luona. Ja kotimatalla askel on kevyt, kun korvissa soi hänen hyvästiksi lausumansa sanat: ”Kiitos, kun kävit!”

Jos sinusta tuntuu, että joku tämän tapainen ”harrastus” voisi kiinnostaa, ota yhteyttä seurakunnan diakoniatyöntekijöihin. Seurakunnassa on paljon erilaisia tehtäviä, pienempiä ja isompia, joita tekemään tarvitaan väkeä. Esimerkiksi ystävätoiminta on antoisaa ja usein tunnen, että saan siitä itselleni paljon enemmän kuin mitä pystyn antamaan. ■

Hanna Heikkerö

Vapaaehtoistehtäviä Naantalin seurakunnassa

Pyhäinpäivän glögitarjoiluun avuksi ja kohtaamaan ihmisiä. Hakapellon hautausmaalle pe 3.11. klo 15-18. Naantalin kirkon hautausmaalle la 4.11. klo 13-17. Voit valita itsellesi sopivan vuoron, 1 tuntikin on iso apu. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Riikka Hietanen, riikka.hietanen@evl.fi, 040 130 8312.

Vapaaehtoiseksi diakonian ja lähetystyön joulumyyjäisiin Ma 27.11. klo 9 leivotaan yhdessä joulumyyjäisiin kakkuja ym.

herkkuja seurakuntakeskuksessa. Myyjäisvalmistelut pe 1.12. klo 10 sekä toteutus la 2.12. klo 10-13 seurakuntakeskuksessa. Mm. myyntipöytien somistamista ja myyjäistilan koristelua. Valitse näistä itsellesi sopiva ja tule mukaan. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Päivi Leino, paivi.leino@evl.fi, 040 130 8341.

Yhteislaulujen säestäjä ”Hyvää huomenta naantalilaiset” -tilaisuuteen. Lisätietoja tehtävästä: Minna Pykälämaa, minna.pykalamaa@evl.fi, 040 130 8343.

En varm hösthälsning till alla svenskspråkiga församlingsmedlemmar

Hoppas du haft fina soliga dagar under sommaren. Självt har jag många goda minnen från sommaren 2023. I juli blev det en fin skribavecka i Soiniemi med 22 positiva ungdomar. Vi hade en fantastisk vi-anda på lägret och många goda stunder tillsammans både under lektionerna och på fritiden. Såsom alla fått läsa i medierna har det skrivits en hel del om problem hos ungdomar i Nådendal: skadegörelse, trafikbrott och mobbning. Dessa fenomen existerar men de är ingalunda hela sanningen. Det

finns mycket gott och glädjande i den unga generationen. Bland det finaste under ett skribaläger är att få se hur Guds kärlek får fotfäste i en ung människas liv.

Vi kunde tyvärr inte simma under skribalägeret. Denna gång var det inte blågrönalger som satte stopp för simmandet utan en hög bakteriehalt i vattnet (möjligen härsamtammande från svanar som hade intagit stranden som sitt hem). Blågrönalgerna pinar fortsättningsvis Östersjön inklusive

skärgårdshavet. Nådendal har fått sin beskärda del av algproblemen även om denna

sommar var kanske något mindre blågrön än sommaren 2022. Jag har drömt om en bönekampanj för Östersjöns hälsa, ”Kristus, Östersjöns frälsare”. Vill du vara med?

Församlingens svenskspråkiga verksamhet fortsätter på hösten. Den 16 november kl. 18.00 firar vi veckomassa i kyrkan i Nådendal. Det blir kyrkkaffe efter gudstjänsten. Du är varmt välkommen! ■

Med önskan om vackra höstdagar och Guds rikaste välsignelse!

Jussi Meriluoto,
Nådendals församlingspastor

Lux Gratiae valaisee Naantalin

Lux Gratiae -tapahtuma valaisee Naantalia tuttuun tapaan lokakuun viimeisenä viikonloppuna 27.-29.10.2023. Avauspäivä on oikeata valon juhlaa, sillä perjantai-iltana 27.10. klo 19.30 juhlistetaan pihatieksi muuntautunutta keskustan Tullikatua uuden kausivalaistuksen syntytyksellä.

Perjantai-iltana kannattaa pyörähtää myös Kirkkopuiston kautta, nimittäin illan pimeässä klo 20 syttyy upea valoteos, jonka on suunnitellut valotaitelija Antti Kulmala.

Kirkkopuisto muuttuu viikonloppun ajaksi ”metsän saliksi” valokruunuineen.

Lauantaina 28.10. voi osallistua jokavuotiseen Jaakobin kävelyyn, joka starttaa Naantalin kirkolta klo 9. Kävelyreitti kulkee historiallista Jaakobin tietä Naantalista Rymättylään ja kilometrejä kertyy noin 25. Paluumatka Kanta-Naantaliin taituu bussikydyillä.

Naantalilainen runoryhmä Sulkakynät esiintyy lauantai-iltapäivällä klo 16 juhlistaen ru-

noantologiansa julkaisua Naantalin taidehuoneella. Lisäksi ryhmän runoja ja kirjallisia muotokuvia esillä taidehuoneella lauantaina klo 14-18 ja sunnuntaina klo 11-16.

Runoteema jatkuu laulun riemulla Naantalin kirkossa lauantai-iltana klo 19, jolloin yleisö saa nauttia acappella-musiikista maineikkaan lauluuyhtye Rajattoman konsertissa Rajaton Syksy. Konsertissa kuullaan yhtyeen uran varrelta poimittuja yleisön suosikkikappaleita sekä aivan uusia, muun muassa Edith Södergranin runoihin sävellettyjä lauluja. ■

Tarkemmat tiedot: www.naantali.fi/fi/kulttuuri-ja-liikunta/kulttuuritapahtumia/lux-gratiae-tapahtuma-2023

Seurakunnissa tapahtuu 11.10.-26.11.2023

Naantalin seurakunta

JUMALANPALVELUKSET Naantalin kirkossa

Su 15.10. klo 10 messu. Jussi Meriluoto, Riikka Hietanen, Riina Rautakoski.

Su 22.10. klo 18 Hiljaisuuden messu. Taizé-lauluja. Annukka Lindberg, Miika Hartikainen. Huom! ei messua klo 10.

Su 29.10. klo 10 messu. Marja Saantola, Riikka Hietanen, Riina Rautakoski.

La 4.11. klo 10 Pyhäinpäivän sanajumalanpalvelus. Jani Kairavuo, Miika Hartikainen. Visa Turunen, huilu.

Su 5.11. klo 10 messu. Taizé-lauluja. Riikka Hietanen, Marja Saantola, Riina Rautakoski.

Su 12.11. klo 10 messu. Annukka Lindberg, Jussi Meriluoto, Miika Hartikainen.

To 16.11. klo 18 veckomässä med kyrkkaffe. Jussi Meriluoto, Miika Hartikainen.

Su 19.11. klo 10 messu. Jani Kairavuo, Miika Hartikainen.

Su 26.11. klo 10 messu. Saarna Esko Laine, kanttorina Riina Rautakoski. Messukumppanina Herättäjä-Yhdistys.

Arkiehtoollinen keskiviikkoisin klo 12 Naantalin seurakuntakeskuksen kappelissa, Piispantie 2.

PYHÄINPÄIVÄ 2023

Glögitarjoilu pe 3.11. klo 14-18 Hakapellon hautausmaalla.

Musiikkihetket pe 3.11. klo 16 ja klo 17, 15-20 min./hetki, Hakapellon kappelissa.

Pyhäinpäivän glögitarjoilu la 4.11. klo 12-17 Naantalin kirkon hautausmaalla.

Pyhäinpäivän omaisten ilta la 4.11. klo 18 Naantalin kirkossa. Jussi Meriluoto, Annukka Lindberg, Riikka Hietanen. Chorus Gratiae ja Naantalin kamarikuoro, joht. Aija Haapalainen. Miika Hartikainen, urut.

MUSIIKKIA

Naantalin kirkossa

La 28.10. klo 19 Rajaton syksy. Naantalin musiikkijuhlien konsertti Lux Gratiae- tapahtuman yhteydessä. Essi Wuorela, sopraano, Aili Ikonen, sopraano, Soili Sariola, alto, Ahti Paunu, baritoni, Jussi Chydenius, basso. Liput: www.naantalinmusiikkijuhlat.fi.

Pe 10.11. klo 19 Suomalaisia kaupunkitarinoita hyväntekeväisyyskonsertti. Laivaston pieni viihdeorkesteri, solisteina Juhana Ketola ja Pekka Laurikka. Järj. LC Naantali, LC Naantali-Raisio ja Nlin srk. Tuotto lyhentämättömänä hyväntekeväisyyteen. Liput 30 € + toimituskulut. Ennakkomyynti: Ticketmaster, Kalefoto

(Raisio), Sisustus Mandarina (Naantali), sähköpostilla lcaantaliraisio.tapahtumat@gmail.com. Turun sotilaskotiyhdistys myy ennen konserttia ja konsertin väliajalla kahvia, munkkeja, sämpylöitä ja virvokkeita.

Su 19.11. klo 18 Hyväntekeväisyyskonsertti Iskelmä meets the Classics – Tulloon joulu. Reetta Haavisto, sopraano, Ville Salonen, tenori, Sami Nieminen, laulu ja säestykset. Ohjelma 20 €. Konsertin tuotto Ukrainan hyväksi Kirkon Ulkomaanavun kautta.

HILJAISUUDEN SYKSY

Naantalin kirkossa

Hiljaisuuden torstait 12.10. ja 9.11.

Kirkko avoinna hiljentymistä varten klo 16-18.

Hiljaisuuden jooga klo 18-19. Mukaan oma jumppamatto, rennot ja lämpimät vaatteet sekä villasukat.

Ei ennakkoilmoittautumista. Maksuton.

Hiljaisuuden messut

Su 22.10. klo 18 ja su 17.12. klo 10.

Arkiretriitti

Aloitusmessu su 15.10. klo 10 ja päätösmessu su 26.11. klo 10 Naantalin kirkossa.

Tule mukaan kuuden viikon matkalle Raamatun maailmaan. Lisätiedot seurakuntapastori Riikka Hietanen, riikka.hietanen@evl.fi, 040 120 8312.

LAPSILLE JA PERHEILLE

Leppiksen perhekahvila ma klo 9-11.30 Nuhjalan kerhotila, Nuhjalantie 5 A 11, 3 krs.

Leppiksen leikkipaikassa, Naantalin seurakuntakeskus, Piispantie 2.

Vauvakerho tiistaisin klo 10-12.

Perhekerho keskiviikkoisin klo 9.30-11.30.

Leppiksen perhekahvila torstaisin klo 15-17.

Toiminta on kaikille avointa ja maksutonta. Ei ennakkoilmoittautumista.

Perhemuskari

torstaisin klo 16-16.30 Naantalin seurakuntakeskus, Piispantie 2. Sähköinen ilmoittautuminen: www.naantalinseurakunta.fi/lapsille/muskarit Muskaritoiminta on maksutonta.

Seuraa meitä:

Facebook: Lapset hoi! – Naantalin seurakunnan lapsiperheet.
Instagram: @naantalinsrklapset

Lisätietoja: Päivi Sillanpää p. 040 130 8326.

KOULULAISILLE

Kokkikerho 4.-6. luokkalaisille tiistaisin klo 17-18.30, Suopellon koulu, Rimpikuja 4.

RC-kerho maanantaisin klo 16.30-18, nuortentila Dipoli, Naantalin seurakuntakeskus, Piispantie 2.

Käsityökerho torstaisin klo 18-19, Suopellon koulu, Rimpikuja 4.

Kerhoihin on sähköinen ilmoittautuminen: www.naantalinseurakunta.fi/koululaisille.

Kerhotoiminta on maksutonta.

Lapsikuoro Laaksonlapset

alakoululaisille keskiviikkoisin klo 16.30-17.15, Naantalin seurakuntakeskus, Piispantie 2. Otamme ilolla mukaan uusia laulamaisesta innostuneita alakoululaisia. Kuorossa harjoitellaan mm. äänenkäyttöä ja yhdessä musisointia laulaen, leikkien ja soittaen. Ei ennakkoilmoittautumista, eikä laulukoetta. Kuoro on maksuton. Kuoroa johtaa Riina Rautakoski p. 040 130 8318.

NUORILLE

Omaa isostoimintaa ja muuta nuorten toimintaa nuortentila Dipolissa, Piispantie 2 ja Soinien leirikeskuksesta. Myös nuorten omia messuja. Tied. Mika Tun-turi p. 040 130 8388 ja Jari Hiitola p. 040 130 8332. www.naantalinseurakunta.fi/nuorille.

Nuorten messu to 23.11. klo 17 Naantalin kirkossa.

SEURAKUNTAKESKUKSEN KAHVILA JA KIRPPUTORI

Café Armo ja kirpputori avoinna ma, ti ja to klo 10-14 sekä ke klo 10-18 Naantalin seurakuntakeskuksessa, Piispantie 2.

AIKUISILLE

Seurakuntakeskuksen kahvila Café Armossa (Piispantie 2):

Pelitimmit ma 23.10., 6.11 ja 20.11. klo 14. Vetäjänä Susan Lehtonen ja Marjatta Anttila.

Hyvää huomenta naantalilaiset -hartaus tiistaisin klo 11 seurakuntakeskuksen kahvila Café Armossa. 17.10. Sulkakynät Birgitta-aihe, 24.10. Maruset, 31.10. Päivi Leino, 7.11. seurakunnan oma pappi, 14.11. Kainot Pojat, 21.11. Pirjo Leino, 28.11. Anita Mäkilä.

Liikuntarajoitteisten vertaistukiryhmä ti 4.11. klo 14. Tied. Minna Pykälämaa p. 040 130 8343.

Ahkerat puikot keskiviikkoisin klo 11. Kudomme ja virkkaamme mm. hypistelyhuiveja muistisairaille ja sukkaa merimieskirkolle. Piiri vastaanottaa mielellään lahjoituslankoja, langat voi tuoda diakoniatuomioon tai Cafe Armoon.

Karaokea keskiviikkoisin klo 14-18. Vetäjänä Reijo Kortelainen.

Omaishoitajien ryhmä to 19.10. ja to 16.11. klo 14. Tervetuloa

kaikki läheistään hoitavat. Mukana diakoni Mari Syrjäkoski-Vuollet.

Café Armon kirjallisuusillat Miten luemme ja tulkitsemme Raamattua? -keskusteluilta

Ma 23.10. klo 18, Café Armo. Raamattu on kirkon perusta - miten sitä luemme ja tulkitsemme? Kaikille avoin keskusteluilta. Keskustelun alustaa kirjailija-pastori Heikki Palmu, "Jeesus vai Paavali"-kirjan kirjoittaja. Mukana kirkkoherra Jani Kairavuo.

Kun emme mitään muuta voi - kirjailijavierana Irja Aro-Heinilä

Ti 28.11. klo 18, Café Armo. Irja Aro-Heinilä esittelee romaaniaan "Kun emme mitään muuta voi". Kirja kertoo tansaniaisten naisten ja tyttöjen elämästä. Tilaisuudessa mahdollisuus ostaa Irjan kirja, vaikka joululahjaksi. Romanin mahdollinen tuotto menee tansaniaisten tyttöjen ja naisten koulutukseen. Mukana kirkkoherra Jani Kairavuo.

Seurakuntakeskuksen ryhmähuoneissa ja pääsalissa, Piispantie 2

Korttiaskartelua diakonian hyväksi ma 30.10. klo 10, rh 2. Eila Puhakan ja Ulla Kokon kanssa.

Avoin rupatteluryhmä ti 17.10 ja 21.11. klo 12, rh 3. Pohditaan yhdessä elämää ja vaihdetaan ajatuksia. Vetäjänä eläkkeellä oleva diakoni Anita Mäkilä.

Gospeljumppa tiistaisin klo 17, huom! uusi aika ja **Äijäjumppa** tiistaisin klo 18.30.

Jumpat seurakuntakeskuksen pääsalissa. Vetäjänä fysioterapeutti Heli Gustafsson.

Tillukkapiiri keskiviikkoisin klo 16.30, rh 3. Kudotaan sukkaa 90 vuotta täyttäneille naantalilaisille sekä naantalilaisille kastettaville vauvoille. Opastajina Pirjo Laitala, Tuulikki Järvelä ja Ulla Kokko.

Lähetyspiiri to 12.10., 26.10. ja 9.11., rh 2. Sanaa, rukousta ja yhdessäoloa.

Rukouspiiri torstaisin klo 18 seurakuntakeskuksen kappelissa. Vapaamuotoista rukousta yhteisten asioiden puolesta.

Crosspoint-ilta su 15.10. klo 17, seurakuntakeskuksen pääsali. Puhujavierana Salme Blomster.

Armonlaakson miehet Ke 18.10 klo 18, seurakuntakeskuksen pääsali. Puhujana Mika Poutala.

Ke 22.11. klo 18, seurakuntakeskuksen pääsali. Puhujana Leo Louhivaara "Tangoprinssi – ja miten siitä selvisin".

Musiikissa Joel Hallikainen, hartaus Jussi Meriluoto. Yhteinen il-

Naantalin kirkossa on uusi aitiopaikka, jossa voi kirkkokäynnin aikana ottaa mukavan asennon ja levähtää pehmeillä tyynyillä. Lapsille aitiopaikassa on mm. kuvakirjoja ja pehmoleluja, joilla voi leikkiä tunnelmallisessa teltassa. Aitiopaikka sijaitsee lehterillä saarnatuolin vieressä. Sieltä on suora näkymä alttarille. Kuva Päivi Sillanpää

Seurakunnissa tapahtuu 11.10.-26.11.2023

tapala klo 17.30 alkaen. Illat ovat maksuttomia, ei ennakoilmoitustautumista.

JUMALANPALVELUKSET

Rymättylän kirkossa

Su 15.10. klo 10 sanajumalanpalvelus. Heli Inkinen, Aada Wirberg.
Su 22.10. klo 10 messu.*
Su 29.10. klo 10 messu.*
Su 5.11. klo 10 messu.*
Su 12.11. klo 10 messu.*
Su 19.11. klo 10 sanajumalanpalvelus. Eija Kalliala.
Su 26.11. klo 10 messu. *
* Eivor Pitkänen, Esa Vähämäki

Pyhäinpäivän omaisten ilta la 4.11. klo 18. Eivor Pitkänen, Esa Vähämäki ja Rymättylän seurakunnan kirkkokuoro.

LAPSILLE JA PERHEILLE seurakuntakodissa

Perhekerho keskiviikkoisin klo 10. Ohjaajina diakoni Irma Hauska ja varhaiskasvatuksen työntekijä Päivi Lehtinen. Huom! Syyslomaviihköllä ei kerhoa.
Pienoismallikerho alakoululaisille torstaisin klo 12.30, 13.30 tai 14.30. Tule suoraan koulusta. (ei kerhoa syyslomalla 19.10.)

AIKUISILLE seurakuntakodissa

Naisten keskusteluillat ti 31.10., 14.11. ja 28.11. klo 18-20.
Kultaisen iän kerho ti 14.11. klo 13. Jos tarvitset kyytiä, ole yhteydessä viimeistään edellisenä päivänä kuljetusyritys Päivölään p. 0400 787 101.
Raamattupiiri ke 11.10., 25.10., 8.11., 22.11. klo 18.
Lähetyspiiri ke 1.11. klo 13.
Äiti Teresa -piiri torstaisin klo 12.
Kirkkokuoro torstaisin klo 18.

KAIKENIKÄSILLE seurakuntakodissa

Seurakunnan olohuone kaikenikäisille ti 7.11. klo 15.
Joulukorttipaja ti 28.11. klo 14. Kahvitarjoilu.

Rymättylän Elotori

la 28.10. klo 12 kahvitarjoilu ja hartaus seurakuntakodissa.
klo 13 torimyynä alkaa kirkonkylän torilla.
Otamme vastaan ylimääräistä syksyn satoa, käsitöitä myytäväksi klo 11-12. Tuotteiden maksu käteisellä. Tuotto Senegaliläisten koulukodin tukemiseen Suomen Lähetysseuran kautta. Järjestää Rymättylän seurakunnan lähetystyöryhmä.

JUMALANPALVELUKSET

Merimaskun kirkossa

Su 15.10. klo 10 messu.*
Su 22.10. klo 10 sanajumalanpalvelus.*
Su 29.10. klo 10 sanajumalanpalvelus.*
La 4.11. klo 10 pyhäinpäivän messu. Jumalanpalveluksessa luetaan kuluneen vuoden aikana Merimaskuun haudattujen seurakuntalaisten nimet ja sytytetään kynttilä heidän muistolleen.
Koraalikuoro avustaa. Kirkkoherroja Markku Ahlstrand, diakoni Kaija Zidbeck, kanttori Tiina Lustig. Jumalanpalveluksen jälkeen lounas seurakuntakodissa.
Su 12.11. klo 10 messu. Pertti Ruotsalo, Tiina Lustig.
Su 19.11. klo 10 messu.*
Su 20.11. klo 10 messu.*
*Markku Ahlstrand, Tiina Lustig

Su 26.11. klo 10 sanajumalanpalvelus. Jumalanpalvelukseen kutsutaan uusia rippikoululaisia vanhempineen. Palveluksen jälkeen kirkossa pidetään lyhyt informaatiotilaisuus. Kirkkokahvit tarjotaan seurakuntakodilla. Kirkkoherroja Markku Ahlstrand, diakoni Katja Zidbeck, kanttori Tiina Lustig.

MUSIIKKIA

Ke 25.10. klo 19 Rauhan laulut -konsertti Merimaskun kirkossa. Konsertissa kuullaan rauha-aiheisia lauluja ja lauletaan yhdessä. Esiintymässä laulajat: Tarja Lunna, Sointu Vilja, Tiina Lustig sekä Katja Kolehmainen, sello. Folk-yhtye säestää: Pertti Laine, rummut, Timo Havia, basso, Vesa Ranki, koskettimet, Markku Ahlstrand, kitara. Tilaisuuden juontaa Lassi Lähtenmäki. Konsertissa kerätään kolehti Ukrainan auttamiseksi Kirkon Ulkomaanavun kautta.

LAPSILLE JA PERHEILLE seurakuntakodissa

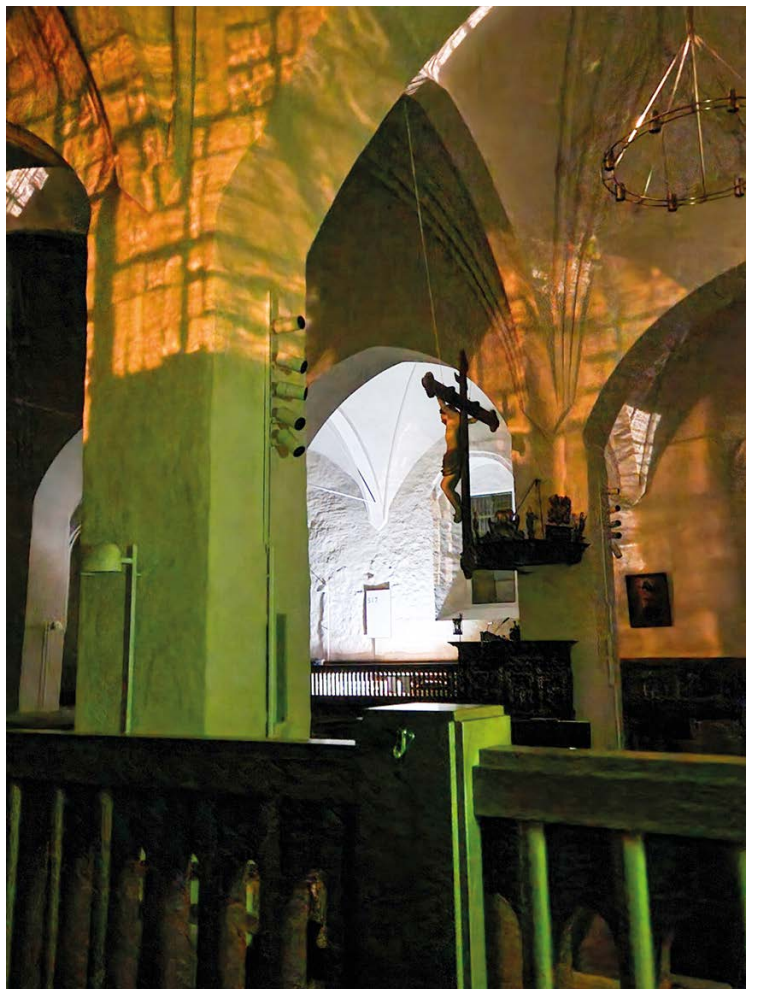
Avoin perhekerho maanantaisin ja tiistaisin klo 10-12 (lomalla vk 42). Ohjelmassa alkuhetki, ohjattua toimintaa, yhdessäoloa sekä leikkiä. Tarjolla kahvia, mehua, keksejä ja suolaista. 31.10. tarjotaan myös lounas. Tervetuloa mukaan aikuiset ja alle kouluikäiset lapset. Mukana Tiina Paavola ja Katja Zidbeck.

AIKUISILLE seurakuntakodissa

Käsityöpiiri to 19.10. ja 23.11. klo 13. Huom! Käsityöpiiri vieraillee Rymättylän seurakunnassa 9.11.
Avoin rukouspiiri to 19.10. ja 23.11. klo 15.30-17. Tule rukoile-

Vauvan päivää vietettiin 29.9. Naantalissa seurakuntakeskuksessa Varhan organisoimassa tapahtumassa. Seurakunta oli mukana järjestämässä vauvoille värikylpyjä. Kuva Merttu-Mari Huoponen

Ensimmäinen aikuisille suunnattu yö Naantalissa kirkossa toteutettiin 23.9. Kaikki 25 osallistujaa saivat kokea yöllisen kirkon kauniin ja rauhoittavan tunnelman. Kuva Merttu-Mari Huoponen

maan yhteisten asioiden puolesta. Mukana diakoni Katja Zidbeck.
Merimaskun seurakunnan päiväpiiri to 26.10. ja 30.11. klo 12.30. Vieraina 26.10. pastori Jussi Meriluoto ja 30.11. Marjo Helelä. Kahvitarjoilu klo 12.30, ohjelma klo 13.

Seuraava Vesper-lehti ilmestyy 22.11. Vesper jaetaan jokaiseen naantalilaiseen kotitalouteen Turun Seutusanomien välissä lukuun ottamatta mainoskieltotalouksia. Lehti on luettavissa myös sähköisenä seurakuntien verkkosivulla.

Hyvinvoinnin lähteillä -illat

To 19.10. klo 17.30 Arkiresilienssi – pienet arjen asiat.
To 26.10. klo 17.30 Vapaaehtoistyö hyvinvoinnin tukena. Kahvitarjoilu klo 17. Mukana illoissa Raision srk:n sielunhoitoterapeutti Tiina Åkerman.

Dipolissa / seurakuntakeskuksen alakerta, Piispantie 2

Äijäbiljardi perjantaisin klo 17. Mukana Reijo Kortelainen.

Muualla

Kuljetaan yhdessä -kävely lähiympäristöön ma 16.10. ja 13.11. klo 14. Kokoon tuleminen seurakuntakeskuksen pääovella, parkkipaikan puolella. Ohjaajana Minna Pykälämaa.

Kehitysvammaisten arkipyhäkoulu ti 17.10. ja 14.11. klo 15 Aurinkokodin kabinetissa. Tied. Minna Pykälämaa p. 040 1308343.

Sauvakävelyä torstaisin klo 10. Lähtö seurakuntakeskukselta Aurinkotien puolelta.

APUA JA TUKEA

Voit olla yhteydessä diakoniatyöntekijään, jos mieltäsi painaa huoli, murhe tai kaipaat kuuntelijaa. Varaa aika tapaamiseen arkisin puhelimitse tai sähköpostilla: anna.ojala@evl.fi, 040 130 8340; mari.syrjakoski-vuollet@evl.fi, 040 130 8342; minna.pykalamaa@evl.fi, 040 130 8343; paivi.leino@evl.fi, 040 130 8341, tai tule käymään päivystysaikana.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄ PÄIVYSTÄÄ

maanantaisin klo 13-15 ja torstaisin klo 10-12 Naantalissa seurakuntakeskuksessa, Piispantie 2. Sisäänkäynti pääovista alakerran diakoniatöistön.

Ennakkotietona

Diakonian ja lähetysperinteiset joulumyyjäiset la 2.12. klo 10-13 Naantalissa seurakuntakeskuksessa.

VELKUA/LIVONSAARI

Su 15.10. klo 14 messu, Livonsaaren seuraintalo. Jussi Meriluoto, Riina Rautakoski. Kirkkokahvit.
La 4.11. klo 14 Pyhäinpäivän messu, Velkuan kirkko. Jani Kairavuo, Riina Rautakoski.

Ystäväpiiri ti 24.10. ja 21.11. klo 11.30, Velkuan Sinervon talo. Tied. Minna Pykälämaa p. 040 130 8343.

Hautajaisien aikaan

Hän vie minut vihreille niityille, hän johtaa minut vetten ääreen, siellä saan levätä.
Psalmi 23:2

Läheisen ihmisen kuolema on aina raskas tilanne. Surun lisäksi omaisia voi kuormittaa epä tietoisuus siitä, miten hautajaiset järjestetään. Olemme koonneet tähän vastauksia muutamia usein esitettyihin kysymyksiin avuksi hautajaisjärjestelyihin.

Kenelle hautajaiset järjestetään?

Hautaan siunaaminen eli siunaustilaisuus on kirkollinen toimitus, joka kirkkolainsäädännön mukaan järjestetään kirkon jäsenelle hänen kuoltuaan. Myös kirkkoon kuulumaton henkilö voidaan siunata kristillisesti hautaan, jos omaiset sitä pyytävät eikä siunaaminen loukkaa vainajan vakuumusta.

Miten hautajaiset järjestetään?

Hautajaisien järjestämisen voi aloittaa ottamalla yhteyttä ensin joko hautaus-toimistoon tai kirkkoherranvirastoon. Sekä hautaus-toimisto että kirkkoherranvirasto opastavat hautausjärjestelyissä.

Mistä asioista hautaus-toimiston kanssa sovitaan?

Hautaus-toimiston kanssa sovitaan ainakin vainajan kuljettamisesta sekä arkun tai uurnan hankinnasta. Halutessaan omainen voi antaa muitakin hautausjärjestelyitä hautaus-toimiston hoidettaviksi.

Mitä asioita kirkkoherranvirasto hoitaa?

Kirkkoherranvirasto vastaa Merimaskun, Naantalinnin ja Rymättylän seurakuntien tilojen ja henkilökunnan varauksista. Sieltä voi varata tilan siunaustilaisuutta ja seurakunnan tiloissa tapahtuvaa muistotilaisuutta varten.

Kirkkoherranvirastosta saa myös siunauksen toimittavan papin ja kanttorin yhteystiedot. Siunaustilaisuutta varatessa kannattaa varmistaa, miten ja milloin yhteyttä papin ja kanttorin kanssa pidetään. Papit ja kanttorit ovat useimmiten töissä keskiviikosta sunnuntaihin.

Kirkkoherranviraston käyntiosoite on Piispantie 2 ja se on avoinna ma-pe klo 9-13. Keskiviikkoisin klo 9-12 voi lisäksi asioida myös Merimaskussa, Kukolaistentie 36. Kirkkoherranviraston puhelinnumerot ovat 040 130 8300 ja 040 130 8301.

Virkatodistukset ja sukuselvitys kirkon jäsenen osalta tilataan Turun alueellisesta keskusrekisteristä: turku.keskusrekisteri@evl.fi tai arkisin myös klo 9-15 puh. 040 341 7222.

Kenen kanssa hautapaikasta sovitaan?

Hauta-asioista vastaa Naantalinnin seurakuntayhtymän taloustoimisto. Taloustoimiston käyntiosoite on Piispantie 2 ja se on avoinna ma-pe klo 9-13. Puhelinnumero on 040 130 8353.

Missä hautaan siunaaminen tapahtuu?

Naantalinnin alueella hautaan siunaamisia toimitetaan Merimaskun, Naantalinnin, Rymättylän ja Velkuan kirkkoissa sekä Hakapellon siunauskappelissa. Siunaustilaisuus voidaan toimittaa myös haudalla tai muussa sovitussa paikassa, esimerkiksi terveyskeskuksen tai sairaalan tiloissa.

Entä muistotilaisuus?

Muistotilaisuuden järjestäminen on omaisten vapaasti päätettävissä. Mikäli omainen haluaa järjestää muistotilaisuuden, se voidaan järjestää esimerkiksi seurakunnan tiloissa, kotona, ravintolassa tai muussa sopivassa juhlatilassa.

Kenen kanssa sovitaan siunaustilaisuuden käytännön asioista?

Siunaava pappi tapaa omaiset ennen hautajaisia. Hänen kanssaan voi sopia hautajaisiin liittyvistä käytännön asioista. Siunaustilaisuuden musiikista sovitaan kanttorin kanssa. Joistakin käytännön asioista (esimerkiksi arkun kantaminen) voi sopia suoraan myös seurakuntamestarin kanssa.

Kenen kanssa uurnanlaskusta sovitaan?

Uurnanlaskun ajankohdan voi sopia suoraan kyseisen seurakunnan seurakuntamestarin kanssa. Seurakuntamestarit ovat pääsääntöisesti töissä keskiviikosta sunnuntaihin. Merimasku: p. 040 130 8372 Naantali: p. 040 130 8371 ja 040 130 8370 Rymättylä: p. 040 130 8373 Velkua: p. 040 130 8370

Mistä löytyy lisätietoa?

Lisätietoa hautapaikka-asioista ja tilavarauksista löytyy internet-sivuilta naantalinnin-seurakunnat.fi. Sieltä pääsee myös edelleen Merimaskun, Naantalinnin ja Rymättylän seurakuntien internet-sivuille. ■

Teksti Jani Kairavuo
Kuva Merttu-Mari Huoponen

Yhteystiedot ja virastojen aukioloajat syksyllä 2023

Merimaskun seurakunta

Kirkkoherranvirasto palvelee

puhelimitse: ma-pe klo 9-13, 040 130 8301
s-posti: merimaskun.seurakunta@evl.fi
Lähipalvelupäivä ke klo 9-12,
Kukolaistentie 36, Merimasku
www.merimaskunseurakunta.fi
Markku Ahlstrand, kirkkoherra 040 130 8391
Katja Zidbeck, diakoni 040 130 8392
Tiina Lustig, kanttori 040 130 8393
Tiina Paavola, lastenohjaaja 040 130 8394

Naantalinnin seurakunta

Kirkkoherranvirasto avoinna

ma-pe klo 9-13, Piispantie 2, Naantali
puh. 040 130 8300 (ei tekstiviestejä)
s-posti: naantalinnin.seurakunta@evl.fi
www.naantalinninseurakunta.fi

Papit

Jani Kairavuo, kirkkoherra 040 130 8310
Marja Saantola 040 130 8311
Riikka Hietanen 040 130 8312
Annukka Lindberg 040 130 8313
Jussi Meriluoto 040 130 8316

Kanttorit

Miika Hartikainen 040 130 8317
Riina Rautakoski 040 130 8318

Johtava kasvatuksen viranhaltija

Päivi Sillanpää 040 130 8326

Lastenohjaajat

Tarja Lehto 040 130 8321
Jaana Härmä 040 130 8322
Katri Purtsi 040 130 8324
Anna Fagerström 040 130 8326

Nuorisotyönohjaajat

Jari Hiitola 040 130 8332
Mika Tunturi 040 130 8333

Diakoniatyöntekijät

Anna Ojala, johtava diakoniatyöntekijä
040 130 8340
Päivi Leino 040 130 8341
Mari Syrjäkoski-Vuollet 040 130 8342
Minna Pykälämaa 040 130 8343

Rymättylän seurakunta

Kirkkoherranvirasto palvelee

puhelimitse: ma-pe klo 9-13 puh. 040 130 8380
s-posti: rymattylan.seurakunta@evl.fi
Lähipalvelupäivä ke klo 13-16,
Viluntie 2, Rymättylä
www.rymattylanseurakunta.fi
Eivor Pitkänen, kirkkoherra 040 130 8381
Esa Vähämäki, kanttori 040 130 8383
Irma Hauska, diakoni 040 130 8384

Naantalinnin seurakuntayhtymä

Taloustoimisto avoinna

ma-pe klo 9-13, Piispantie 2, Naantali
Hautapaikka-asiat puh. 040 130 8353
s-posti: naantalinnin.seurakuntayhtyma@evl.fi
www.naantalinninseurakunnat.fi

Tuija Lankinen, talousjohtaja 040 130 8358

Kari Sipilä, pääkirjanpitäjä 040 130 8352

Seurakuntien yhteinen viestintä

Merttu-Mari Huoponen 040 130 8359

Palveluvastaava

Heli Kuusmanen 040 130 8361

Kiinteistöt

Joni Kinnunen, kiinteistöhoitaja
040 130 8360
Henri Leino, seurakuntapuutarhuri
040 130 8363

Seurakuntamestarit

Ilkka Puonti 040 130 8370 (Naantali, Velkua)
Kristiina Saraviita 040 130 8371 (Naantali)
Raija Mäki-Mantila 040 130 8372 (Merimasku)
Marja Koski 040 130 8373 (Rymättylä)

Sähköpostit: etunimi.sukunimi@evl.fi

Papit, kanttorit ja seurakuntamestarit tavoitettavissa pääsääntöisesti keskiviikosta sunnuntaihin.